

A m. kir. minisztériumnak 2.300/1934. M. E. számú rendelete.

A gyakorlati közigazgatási vizsga szabályozása.

A m. kir. minisztérium a közigazgatás rendezéséről szóló 1929:XXX. törvénycikk módosításáról és kiegészítéséről alkotott 1933:XVI. tc. 39. §-ának (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

I. A gyakorlati közigazgatási vizsga.

1. §. (1) A gyakorlati közigazgatási vizsga célja az, hogy azon a közigazgatási tisztviselők — illetőleg, akik közigazgatási szolgálatba kívánnak lépni — számot adjanak a közigazgatási tennivalók helyes ellátásához szükséges általános ismeretkörük, jogismeretük, ítélőképességük és gyakorlati érzékük mértékéről.

(2) Ehhez képest a gyakorlati közigazgatási vizsgán meg kell vizsgálni, hogy a jelölt az egyetemi oklevéllel igazolt elméleti képzettségét a közigazgatásban eltöltött gyakorlat alatt mikép egészítette ki egyrészt közigazgatási politikai ismeretekkel, másrészt tájékozottsággal a közigazgatásra vonatkozó tételes jogszabályok terén. Különös gondot kell fordítani arra, hogy a jelöltnek a közigazgatás feladatairól való tájékozottsága, a jogszabályok alkalmazásában való jártassága, a közigazgatási ügyek és jogesetek helyes felfogására és eldöntésére való képessége megítélhető legyen.

2. §. (1) A gyakorlati közigazgatási vizsga általános vizsgából és szakvizsgából áll. Az általános vizsga szóbeli, a szakvizsga írásbeli és szóbeli.

A) Az általános vizsga.

Az általános vizsga a közigazgatás egész

területét felölelő általános gyakorlati ismeretekre terjed ki.

Tárgyai:

1. A közigazgatás szervezete és működése, ideértve az összes szakigazgatási ágakat és a hivatalos statisztikai szolgálatot is. A közszolgálati jogra vonatkozó törvényes rendelkezések és egyéb jogszabályok. Az állami számvitelre, költségvetésre és zárszámadásra vonatkozó jogszabályok.

2. A magyar közjog.

3. A magyar magánjognak és a polgári peres és nem peres eljárásnak a közigazgatással kapcsolatos részei.

4. A magyar büntetőjog és büntető törvénykezési jog a közigazgatással kapcsolatban.

B) A szakvizsga.

A szakvizsga az egyes igazgatási ágakban szükséges részletes gyakorlati szakismertetekre terjed ki.

Négyféle szakvizsga van és pedig:

1. belügyi igazgatási szakvizsga,
2. pénzügyi igazgatási szakvizsga,
3. vallás- és közoktatásügyi és nevelési igazgatási szakvizsga,
4. közigazgatási és közlekedésügyi igazgatási szakvizsga.

Az egyes szakvizsgák (1933:XVI. tc. 39. §. (3) bek.) anyagára vonatkozóan a csatolt melléklet nyújt tájékoztatást.

(2) Szakvizsgára csak az bocsátható, aki az általános vizsgát már letette.

(3) A különbözeti vizsgák (1933:XVI. tc.

39. §. (4) bek.) anyagát a vizsgabizottság maga állapítja meg.

II. A vizsgabizottság.

3. §. (1) A gyakorlati közigazgatási vizsga céljára Budapesten vizsgabizottság működik.

(2) A vizsgabizottság hivatalos címe: „Országos Gyakorlati Közigazgatási Vizsgabizottság Budapesten.” Pecsétje Magyarország címere, amelyet a hivatalos cím övez.

(3) A vizsgabizottság tagjait, ideértve az elnököt és helyetteseit is — az egyes miniszterek előterjesztésére — a miniszterelnök nevezi ki.

(4) A vizsgabizottság megbízatása három naptári évre szól. Az időközben kinevezett tagok megbízatása a bizottság megbízatásának lejártával véget ér.

(5) A belügyminiszter a vizsgabizottság elnöke mellé — az érdekelt miniszter hozzájárulásával — bármelyik minisztérium fogalmazói tisztviselői közül titkárt jelöl ki. Ez a megbízatás visszavonásig szól.

III. A vizsgáztató bizottság.

4. §. (1) Mind az általános vizsga, mind a szakvizsga, valamint a különbözeti vizsga és pótvizsga elnökből és két tagból álló bizottság előtt folyik le.

(2) Az általános vizsga (általános pótvizsga) vizsgáztató bizottsági elnöki tisztét a vizsgabizottság elnöke (helyettese), vagy az általa kijelölt elnökhelyettes vagy tag tölti be.

(3) A vizsgáztató bizottság tagjait a vizsgabizottság elnöke (helyettese) hívja meg és osztja be.

(4) A vizsgabizottság elnökhelyetteseit — beleegyezésükkel — vizsgáztató tagokul is meg lehet hívni.

(5) A szakvizsgabizottság (kiegészítő szakvizsgabizottság, pótszakvizsgabizottság) tagjait kizárólag az illetékes miniszter által javaslatba hozott tagok közül kell behívni. A pénzügyi szakvizsgabizottság (kiegészítő szakvizsgabizottság, pótszakvizsgabizottság) elnökét mindenkor, a többi szakvizsgabizottság (kiegészítő szakvizsgabizottság, pótszakvizsgabizottság) elnökeit pedig lehetőleg azok közül a tagok közül kell behívni, akiket az illetékes miniszter hozott javaslatba.

5. §. (1) Vizsgáztató bizottsági elnökként

és tagként nem működhetik az, aki a jelölttel érdekeltségi viszonyban van.

(2) Az érdekeltség kérdésében a vizsgabizottság elnöke (helyettese) a vizsga megkezdését megelőzően határoz. A letett vizsga érvényességét utólag kiderült kizáró ok nem érinti.

IV. Vizsgára bocsátás.

6. §. (1) A vizsgára bocsátás iránti kérvényt, melyben a jelölt a letenni szándékolt szakvizsga nemét is megjelölni köteles, a vizsgabizottság elnökéhez kell címezni. A kérvényt a közszolgálatban állók közvetlen hivatali főnöküknél, a közszolgálatban nem állók pedig közvetlenül a vizsgabizottság titkáránál nyújtják be, vagy postán oda küldik.

(2) A közszolgálatban álló jelölt a kérvényhez köteles mellékelni:

1. a jog- és államtudományi tanulmányoknak, vagy az egyetemi közgazdaságtudományi kar közgazgatási szakosztályának szabályszerű elvégzését igazoló lecke-könyvet (index) és végbizonyítványt (absolutorium);

2. a jog- vagy államtudományi tudori, vagy a közgazdaságtudományi tudori oklevelet; aki azonban 1929. évi június hó 29-én vagy azt megelőzően a közigazgatási szolgálat fogalmazási szakában tényleg alkalmazásban volt, csak azt köteles igazolni, hogy most említett szolgálata idejében az 1883 : I. törvénycikkben megkívánt elméleti képzettsége megvolt.

(3) A közszolgálatban álló jelölt kérvényét az illető hatóság (hivatal, intézmény) a jelölt minősítési táblázatának (törzskönyvi lapjának) másolatával és a törvényben előírt gyakorlati idő eltöltésére vonatkozó bizonyítvánnyal felszerelve haladéktalanul elküldi a vizsgabizottság elnökének.

(4) A közszolgálatban nem álló jelölt a kérvényhez köteles mellékelni:

1. a (2) bekezdés 1. és 2. pontjai alatt említett okmányokat;

2. az 1933 : XVI. tc. 39. §-a (6), illetőleg (9) bekezdésében megkívánt három évi gyakorlat eltöltését igazoló bizonyítványokat; azok, akik az 1933 : XVI. tc. 39. §-ának (7) bekezdése értelmében gyakorlat igazolása nélkül bocsáthatók vizsgára, a gyakorlat

igazolása helyett ezt a jogcímeiket (jogtanári — egyetemi magántanári — minőség, bírói vagy ügyvédi képesítés) kötelesek igazolni;

3. születési anyakönyvi kivonatot;

4. a foglalkozást és erkölcsi előéletet igazoló bizonyítványt.

(5) Ha a vizsgabizottság elnöke kívánja, a jelölt köteles magyar állampolgárságát is igazolni.

7. §. (1) A vizsgára bocsátás kérdésében a vizsgabizottság elnöke (helyettese) határoz.

(2) A vizsgabizottság elnöke, ha a kérelemnek helyt ad, — a jelentkezés helyének és idejének pontos megjelölésével — kitézi a vizsga napját és erről a kérvény és mellékletei visszatartása mellett a folyamodót értesíti.

(3) Ha a vizsgabizottság elnöke a kérelmet nem teljesíti, határozatát indokolnia kell. A határozatot és a kérvény mellékleteit a folyamodónak kézbesíteni kell. A határozat ellen a folyamodó a kézbesítés napját követő naptól számított 15 nap alatt a belügyminiszterhez fellebbezhet, aki ebben a kérdésben — az érdekelt miniszterrel egyetértőleg — végérvényesen dönt. A fellebbezéshez csatolni kell a kérvény mellékleteit.

V. Az általános vizsga.

8. §. (1) Az általános vizsga nyilvános.

(2) A vizsgára bocsátottak névsorát — a vizsga idejének pontos megjelölésével — abban az épületben, ahol a vizsgát tartják, legalább két nappal a vizsga napját megelőzően hirdetési táblára ki kell függeszteni.

(3) A vizsga helyiségében a hallgatóság részére a jelölttől kellő távolságban kell helyet kijelölni.

(4) Nem szabad a vizsga menetét közbeszólással vagy bármily más módon zavarni.

(5) A rendre a vizsgáztató bizottság elnöke ügyel, aki a rend ellen vétőket a helyiségből kiutasíthatja, szükség esetében eltávolíthatja és általában megteszi a vizsga zavartalan menetének biztosítására szükséges intézkedéseket.

9. §. (1) Mindegyik jelölt külön vizsgázik.

(2) A vizsga időtartama legfeljebb három óra. A pótvizsga időtartamát a vizsgáztató bizottság elnöke állapítja meg.

10. §. (1) A bizottság tagjai az elnök által

megállapított sorrendben kérdezik a jelöltet.

(2) Az elnök határozza meg azt az időt, amelyet a bizottság egyes tagjainak a kérdésre kell fordítani. Az elnök is intézhet kérdéseket a jelölthöz.

11. §. (1) A vizsgát a vizsgáztató bizottság elnöke rekeszti be. A bizottság a vizsga eredménye felett annak berekesztése után zárt ülésben szótöbbséggel határoz.

(2) Ha a jelölt készültsége az általános vizsgának egy vagy két tárgyából nem kielégítő, pótvizsgára kell utasítani. Ha pedig a jelölt az általános vizsgának kettőnél több tárgyából nem felel meg, a jelöltet az egész általános vizsga megismétlésére kell utasítani.

(3) Az eredményt az elnök azonnal kihirdeti.

VI. A szakvizsga.

A) Az írásbeli szakvizsga.

12. §. (1) Az írásbeli szakvizsga időpontját és az azt követő szóbeli szakvizsga időpontját egyidejűleg akként kell kitézni, hogy az írásbeli és szóbeli szakvizsga közé legalább egy és legfeljebb két nap essék.

(2) Az írásbeli feladat kidolgozása zárt helyen történik. A feladat kidolgozására nyolc órai időt kell engedni.

(3) Az írásbeli vizsga a szakvizsga anyagába vágó kérdéseket felölelő egy vagy több feladat kidolgozásából áll.

(4) Az írásbeli vizsga céljára feladatok készítéséről a bizottság tagjainak közreműködésével a vizsgabizottság elnöke gondoskodik. Minden naptári évre új feladatokat kell készíteni.

(5) A vizsgabizottság elnöke a feladatokat — feladatonként és szakonként elkülönítve — leragasztott és a bizottság pecsétjével lezárt borítékokban őrzi. A feladatot készítő bizottsági tag nevét a borítékon fel kell tüntetni.

13. §. (1) A vizsgabizottság elnöke — az írásbeli vizsgát megelőzően — az általa őrözött feladatok közül a minden egyes jelölt részére kiválasztott feladat (feladatok) borítékára a jelölt nevét feljegyzi és a feladatokat borítékba helyezve és leragasztva átadja a titkárnak. Az írásbeli feladatot az által a bizottsági tag által készített feladatok

közül kell adni, aki a jelöltet az illető tárgykörből a szóbeli vizsgán kérdezni fogja.

(2) A jelölt az írásbeli vizsgára kitűzött időpontban és helyen a titkárnál jelentkezik. A titkár az elnöktől kapott borítékot a biztos (15. §.) és a jelöltek jelenlétében felbontja és az abban foglalt borítékok közül minden jelöltnek átadja a nevére szóló borítékot. A jelölt a borítékot felbontja és az abból kivett feladatot a titkárnak átadja, aki a feladat hátlapjára a jelölt nevét tintával feljegyzi és azt visszaadja a jelöltnek.

14. §. A jelölt a feladat kidolgozásánál törvényeket, rendeleteket és a vizsgabizottság által rendelkezésre bocsátott, vagy engedélyezett jogszabály- és határozatgyűjteményeket (segédkönyveket) használhat. A vizsga ideje alatt a jelölt a kidolgozás felől sem a többi vizsgázóval, sem mással nem érintkezhetik.

15. §. (1) Az írásbeli vizsga rendje felett a biztos örökös, akít a vizsgabizottság elnöke rendel ki és aki az írásbeli vizsga egész ideje alatt köteles a vizsga helyiségében jelen lenni. Szükség esetén a biztost másik váltja fel.

(2) A biztos a szabály ellen vétő jelöltet figyelmezteti és a felmerült szabálytalanságokról a vizsgabizottság elnökének (helyettesének) haladéktalanul, mindenestre azonban a szóbeli vizsga megkezdése előtt jelentést tesz. Az elnök (helyettese) az ilyen esetet — a jelölt személyes meghallgatása mellett — megvizsgálja, súlyos szabálysértés esetében a jelöltet a vizsga folytatásából kizárja és ha a jelölt közalkalmazásban van, erről az érdekelt minisztert írásban értesíti.

(3) A vizsgabizottság elnökének az előbbi bekezdés alapján tett intézkedése ellen nincs helye fellebbezésnek.

(4) A vizsga folytatásából kizárt jelölt a befizetett vizsgadíjat elveszti és három hónap elteltel előtt újabb vizsgára nem bocsátható.

16. §. (1) A jelölt a kész dolgozatot aláírja és azt a feladattal együtt átadja a biztosnak, azután pedig a vizsga helyiségéből azonnal távozik.

(2) Ha a feladat kidolgozására megszabott idő eltelt anélkül, hogy a jelölt a dolgozatával elkészült volna, azt úgy, amint van,

aláírja és átadja a biztosnak.

(3) A biztos az átvétel időpontját feljegyzi az átvett dolgozatra és annak minden ívét aláírja.

(4) A biztos az átvett dolgozatok mindenkét — a reá vonatkozó feladattal együtt — külön-külön borítékba zárja és a vizsgabizottság titkárához küldi, aki azokat haladéktalanul eljuttatja azokhoz a vizsgáztató bizottsági tagokhoz, akik a jelöltet az illető tárgykörből a szóbeli vizsgán kérdezni fogják.

B) A szóbeli szakvizsga.

17. §. (1) Az általános vizsgára vonatkozó rendelkezéseket (8–11. §§.) a szóbeli szakvizsgánál is megfelelően alkalmazni kell.

(2) A szóbeli szakvizsgára bocsátottak névsorát — a vizsga idejének pontos megjelölésével — abban az épületben, ahol a vizsgát tartják, legkésőbb az írásbeli vizsga napján, hirdetési táblára ki kell függeszteni.

(3) A szóbeli szakvizsga időtartama legfeljebb három óra. A pótvizsga és a különbözeti vizsga időtartamát a vizsgáztató bizottság elnöke állapítja meg.

(4) Ha a jelölt készülsége a szakvizsgán vagy különbözeti vizsgán nem kielégítő, pótvizsgát a gyakorlati közigazgatási vizsga anyagának alább felsorolt csoportjaiból lehet tenni.

1. A belügyi igazgatási szakvizsgánál:

a) az igazgatási és közbiztonsági rendészetet, a honvédelmi igazgatást, valamint a rendőri büntetőbíráskodást felölelő részből (Melléklet A. 1., 2. és 11. pont);

b) a jóléti közigazgatást, a gyámügyet és az anyakönyvi ügyet felölelő részből (Melléklet A. 3., 6. és 7. pont);

c) a törvényhatósági és községi önkormányzatra és a pénzügyi igazgatásra vonatkozó részből (Melléklet A. 4. és 5. pont);

d) a vallás- és közoktatásügyi igazgatást, valamint a földművelésügyi, ipari, kereskedelmi és közlekedésügyi igazgatást felölelő részből (Melléklet A. 8., 9. és 10. pont);

az a)–d) pontok alatt felsorolt anyagrészek mindegyikéhez hozzá kell venni még a közigazgatási politikának (Melléklet A. 12. pont) az illető csoport anyagával kapcsolatos részét.

2. A pénzügyi igazgatási szakvizsgánál:

a) a pénzügyi közigazgatás szervezetének, feladatának és hatáskörének ismeretére, az egyenes adókra, a forgalmi adókra és az illetékekre, valamint a pénzügyi és közgazdasági politikának ezekkel kapcsolatos alapismereteire, végül a kereskedelmi joggal kapcsolatos könyvviteli ismeretekre vonatkozó részből (Melléklet B. 1. pont);

b) a fogyasztási adókra, jövedékekre, valamint a pénzügyi és közgazdasági politikának ezekkel kapcsolatos alapismereteire, végül a jövedéki büntetőjogra vonatkozó részből (Melléklet B. 2. pont).

3. A vallás- és közoktatásügyi és nevelési igazgatási szakvizsgánál nincs pótvizsgának helye; ezen a szakvizsgán a készületlen jelöltet mindig az egész szakvizsga megismétlésére kell utasítani.

4. A közgazdasági és közlekedésügyi igazgatási szakvizsgánál:

a) a földmívelésügyi igazgatást és mezőgazdasági politikát felölelő részből (Melléklet D. 1. pont);

b) az ipari, kereskedelmi és közlekedésügyi igazgatást, az ezzel kapcsolatos egyéb igazgatási ágazatokat és az ipari, kereskedelmi és közlekedésügyi politikát felölelő részből (Melléklet D. 2. pont);

c) a közgazdasági és közlekedésügyi igazgatással kapcsolatos magánjogi jogszabályokat felölelő részből (Melléklet D. 3. pont).

(5) Azt a jelöltet, akinek készültsége a belügyi vagy a közgazdasági és közlekedésügyi szakvizsga anyagának kettőnél több csoportjából [előző bekezdés 1. a)–d) és 4. a)–d)] nem kielégítő, az egész szakvizsga (különbözeti vizsga) megismétlésére kell utasítani.

(6) A szakvizsga eredménye felett a bizottság, az írásbeli és szóbeli vizsga eredményének együttes mérlegelése után, szótöbbséggel határoz. Az a körülmény, hogy az írásbeli vizsga nem sikerül, egymagában nem szolgálhat okul a szakvizsga visszautasítására.

VII. A gyakorlati képzés igazolása.

18. §. (1) Az általános vizsga letétele után — ha a jelölt kéri — a vizsgabizottság — annak feltüntetésével, hogy a jelölt szakvizs-

gára bocsátható — ideiglenes bizonyítványt ad ki.

(2) Az ideiglenes bizonyítványt a vizsgáztató bizottság elnöke és tagjai írják alá és azt a vizsgabizottság pecsétjével is el kell látni.

19. §. (1) Annak a jelöltnek részére, aki az általános vizsgát és szakvizsgát sikerrel letette, a bizottság a következő szövegű oklevelet adja ki:

..... szám.

OKLEVÉL

a gyakorlati közigazgatási vizsgáról.

Az Országos Gyakorlati Közigazgatási Vizsgabizottság tanúsítja, hogy ..... úr, aki .....-n .... évi ..... hó .. napján született, a ..... igazgatási ágra képesítő gyakorlati közigazgatási vizsgát ..... („sikeresen vagy „kitűnő sikerrel”) kiállotta. Ennek igazolásául a vizsgabizottság ezt az oklevelet kiadta.

Budapest, 193.. évi ..... hó .. napján.

A vizsgáztató bizottság

tagjai.

elnöke.

(2) Annak a jelöltnek részére, aki a gyakorlati képzés megszerzése után valamely más igazgatási ágra képesítő szakvizsgát, vagy különbözeti vizsgát (1933 : XVI. tc. 39. §. (4) bek.) is sikerrel kiállotta, a bizottság a következő szövegű oklevelet adja ki:

..... szám.

OKLEVÉL

a gyakorlati közigazgatási vizsgáról.

Az Országos Gyakorlati Közigazgatási Vizsgabizottság tanúsítja, hogy ..... úr, aki .....-n .... évi ..... hó .. napján született és aki az előttünk bemutatott ..... számú „Oklevél”-lel igazolta, hogy ..... igazgatási ágra képesítő gyakorlati közigazgatási vizsgát .... évi ..... hó .. napján már letette, a mai napon előttünk a ..... igazgatási ágra képesítő szakvizsgát, illetőleg a ..... igazgatási ágra képesítő különbözeti vizsgát ..... (sikeresen, kitűnő sikerrel) kiállotta. Ennek igazolásául a vizsgabizottság ezt az oklevelet kiadta.

Budapest, 193.. évi ..... hó .. napján.

A vizsgáztató bizottság

tagjai.

elnöke.

(3) Annak a jelöltnek részére, aki az egyseges bírói és ügyvédi vizsgát letette (1933: XVI. tc. 39. §. (5) bek.) és valamelyik közgazgatási szakvizsgát sikerrel kiállotta, a bizottság a következő szövegű oklevelet adja ki:

..... szám.

OKLEVÉL

a gyakorlati közigazgatási vizsgáról.

Az Országos Gyakorlati Közigazgatási Vizsgabizottság tanúsítja, hogy ..... úr, aki .....-n ..... évi ..... hó .. napján született és aki az előttünk bemutatott ..... jkv. számú „Oklevél“-l igazolta, hogy az egyseges bírói és ügyvédi vizsgát .....-en ..... évi ..... hó .. napján letette, az 1933: XVI. tc. 39. §. (5) bekezdése alapján a mai napon előttünk a ..... igazgatási ágra képesítő szakvizsgát (sikeresen, kitünő sikerrel) kiállotta. Ennek igazolásul a vizsgabizottság ezt az oklevelet kiadta.

Budapest, 193... évi ..... hó .. napján.

A vizsgáztató bizottság
tagjai. elnöke.

(4) Az Oklevelet a vizsgáztató bizottság elnöke és tagjai írják alá és azt a vizsgabizottság pecsétjével is el kell látni.

(5) A képesítő oklevél azt igazolja, hogy a jelölt a vizsgát sikeresen kiállotta. Ha azonban a bizottság a jelölt készülségét olyanak ítéli, amely az átlagot jóval meghaladja, a képesítő oklevélben feltünteti, hogy a jelölt a vizsgát „kitünő sikerrel“ állotta ki. A kitüntetés csak akkor tüntethető fel az oklevélben, ha mind az általános vizsga, mind a szakvizsga kitüntetéses minősítésű.

VIII. A pótvizsga. A vizsga megismétlése.

20. §. (1) A pótvizsgára utasított jelölt pótvizsgára csak a sikertelen vizsgát követő három hónap elmúltával jelentkezhetik.

(2) Ha a jelölt készülségét a bizottság a pótvizsgán nem találja kielégítőnek, a jelölt újabb három hónap múltán második pótvizsgára bocsátható.

(3) A második pótvizsga sikertelensége esetében a jelölt újabb pótvizsgára általános vizsgánál csak a belügyminiszter, szakvizsgánál az illetékes szakminiszter engedélyével — közgazdasági és közlekedésügyi szak-

vizsgánál pedig a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter együttes engedélyével — bocsátható. Ha az általános vizsgánál pótvizsgára utasított jelölt közszolgálatban áll, az engedély megadása kérdésében a belügyminiszter az illetékes miniszterrel egyetértésben határoz.

(4) A pótvizsgán képesített jelölt részére kiadott „Oklevél“-ben (19. §.), illetőleg „Ideiglenes bizonyítvány“-ban (18. §.) — amelyet a pótvizsgán résztvett vizsgáztató bizottsági elnök és tagok írnak alá — a pótvizsga sikeres letételének idejét kell feltüntetni.

(5) Ha a jelölt a harmadik pótvizsgára nem kap engedélyt, vagy a harmadik pótvizsga nem sikerül, az általános, illetőleg szakvizsgát meg kell ismételni.

(6) A jelölt ismétlővizsgára csak a legutolsó sikertelen vizsgát követő hat hónap múltán bocsátható.

IX. A vizsgadíj.

21. §. (1) Az általános vizsgáért, a szakvizsgáért és az ismétlő vizsgáért 50—50 pengő, a pótvizsgáért és a különbözeti vizsgáért 40—40 pengő vizsgadíjat kell fizetni.

(2) A vizsgadíjat postatakarékpénztári befizetési lapon kell befizetni és a befizetést igazoló „Elismervény“-t a kérvény hátlapjára fel kell ragasztani.

(3) Vizsgára csak azt lehet bocsátani, aki a vizsgadíj lefizetését igazolja.

22. §. (1) Ha a jelölt az írásbeli vagy szóbeli vizsgán nem jelenik meg, a vizsgadíjat csak akkor kapja vissza, ha elmaradását a vizsga napjától számított legkésőbb 15 nap alatt elfogadhatóan igazolja.

(2) Ha a jelölt a megkezdett írásbeli vagy szóbeli vizsgától visszalép, — ha csak a visszalépést egészen kivételes körülmények nem indokolják — a befizetett egész vizsgadíjat elveszti.

(3) Az elmaradás, illetőleg visszalépés igazoltsága kérdésében a vizsgabizottság elnöke (helyettese) végérvényesen határoz.

(4) Az igazolatlan elmaradással egyenlő hatályú, ha az elnök a jelöltet a vizsga folytatásából kizárja.

23. §. (1) A vizsgadíjakból a vizsgáztató bizottság elnökét és tagjait minden jelölt után 10—10 pengő, különbözeti vagy pótvizsgára bocsátható.

vizsga esetében 8—8 pengő illeti meg akkor is, ha a jelölt a megkezdett vizsgától visszalépett. A vizsgáztató bizottság vidéki tagjai részére a ténylegesen felmerült és igazolt vasúti költségeket is meg kell téríteni.

(2) Ha a vizsga valamennyi jelölt elmaradása miatt nem tartható meg, a vizsgára megjelent vizsgáztató bizottsági tagokat — a jelöltek számára való tekintet nélkül — 8—8 pengő illeti meg abban az esetben, ha a vizsga elmaradásáról értesítést nem kaptak.

(3) Az írásbeli vizsga biztosának díja — tekintet nélkül a jelöltek számára — 5 pengő. Ha a biztost a vizsga tartama alatt más váltja fel, a díjat közöttük — a vizsgán eltöltött idő arányában — fel kell osztani.

(4) A vizsgadíjakról a vizsgabizottság elnöke évi számadást készít és azt kellő okmányokkal ellátva a számadási év végén, legkésőbb július hó 31-ig a m. kir. belügyminiszterhez felterjeszti.

X. Elvesztett vagy megsemmisült eredeti Oklevél vagy Ideiglenes bizonyítvány pótlása.

24. §. (1) Elvesztett vagy megsemmisült eredeti Oklevél vagy Ideiglenes Bizonyítvány pótlásául — a tulajdonos kérelmére, személyazonosságának megállapítása, valamint az elveszés vagy megsemmisülés valószínűsítése után — a vizsgabizottság elnöke — a vizsgálati iratok alapján — bizonyítványt ad ki a következő alakban:

..... szám.

BIZONYÍTVÁNY.

Az Országos Gyakorlati Közigazgatási Vizsgabizottság alulírott elnöke bizonyosságot tesz arról, hogy az őrizetében levő vizsgálati iratok tanúsága szerint N. N. úr ..... (állás megjelölése), aki .....-n .... évi ..... hó ..-n született, az Országos Gyakorlati Közigazgatási Vizsgabizottság előtt 19.... évi ..... hó .. napján az általános vizsgát, a ..... igazgatási ágra képesítő gyakorlati közigazgatási vizsgát (szakvizsgát, különbözeti vizsgát) sikerrel kiállotta és erről részére Oklevél (Ideiglenes Bizonyítvány) adatott ki.

Ennek hiteléül az állítólag elvesztett (megsem-

misült) eredeti Oklevél (Ideiglenes Bizonyítvány) pótlására ez a bizonyítvány szolgál.

Budapest, 193.. évi ..... hó .. napján.

Az Országos Gyakorlati Közigazgatási
Vizsgabizottság elnöke.

(2) A vizsgabizottság elnöke a Bizonyítvány kiadását a vizsgálati iratokon feljegyzi és a feljegyzést sajátkezűleg írja alá.

(3) A bizonyítvány kiállításáért — a törvényszerűilletéken felül — a 21. §. (2) bekezdésében megállapított módon — tíz pengő díjat kell befizetni.

(4) Ha az elvesztett eredeti oklevél, illetőleg ideiglenes bizonyítvány megkerül, az annak pótlására szolgált bizonyítvány érvényét veszti és birtokosa köteles azt a vizsgabizottság elnökének visszaadni, aki azt tintával, keresztülhúzással megsemmisíti és a vizsgálati iratok között elhelyezi.

XI. A vizsgabizottság ügyviteli szabályai.

25. §. (1) Megalakulásakor és azon túl minden év első hónapjában, a szükség szerint azonban többször is, a vizsgabizottság teljes ülést tart az egész bizottságot közösen érdeklő előterjesztéseknek meghallgatása, ugyanilyen indítványoknak, a vizsgákon szerzett tapasztalatoknak és a szükséges intézkedéseknek megbeszélése végett.

(2) A teljes ülésről jegyzőkönyvet kell készíteni és annak másolatát a m. kir. miniszterelnökhöz és a belügyminiszterhez fel kell terjeszteni.

(3) A vizsgabizottság elnöke gondoskodik a bizottság igazgatási tennivalóinak végzéséről, közvetíti az érintkezést a bizottság és a hatóságok között és felügyel a bizottság működésére.

(4) Helyettesét, az elnökhelyettesek közül, az elnök jelöli ki.

(5) A vizsgabizottság ügyvitelét egyebekben az elnök állapítja meg.

(6) A vizsgák és a vizsgabizottság céljára a belügyminiszter gondoskodik a szükséges helyiségekről.

26. §. (1) A vizsgabizottság titkára (3. §. (5) bekezdés) az elnöknek segédkezik és mindazokban az igazgatási ügyekben, amelyek nincsenek az elnöknek fenntartva, az elnök utasítása szerint jár el.

(2) A kezelői és az altiszti munkák végzésére a belügyminiszter rendeli ki a szükséges személyzetet.

XII. Záró rendelkezések.

27. §. (1) A 9.100/1931. M. E. számú¹⁾ rendelet hatályát veszti.

(2) Ez a rendelet az 1933 : XVI. tc. 39. §-ában foglalt rendelkezésekkel egyszerre 1934. évi március hó 15. napján lép életbe.

Budapesten, 1934. évi március hó 9-én.

vitéz Gömbös Gyula s. k.,
m. kir. miniszterelnök

¹⁾ B. K. 1932. évf. 36. lapon.

Melléklet a 2.300/1934. M. E. sz. rendelet 2. §. (1)

bekezdés B) pontjához.

TAJÉKOZTATÁS A SZAKVIZSGÁK ANYAGARÓL.

A) Belügyi igazgatási szakvizsga.

1. Igazgatási és közbiztonsági rendészet.
2. Honvédelmi igazgatás.
3. Jóléti közigazgatás (közegészségügy, hadirokkant ellátás, társadalombiztosítás, szegénygondozás, gyermekvédelem).
4. Törvényhatósági és községi önkormányzat.
5. Pénzügyi igazgatás.
6. Gyámügy.
7. Anyakönyvi ügy.
8. Vallás- és közoktatásügyi igazgatás.
9. Földmívelésügyi igazgatás.
10. Ipari, kereskedelmi és közlekedésügyi igazgatás.

11. Rendőri büntetőbíráskodás.

12. Közigazgatási politika.

B) Pénzügyi igazgatási szakvizsga.

1. A pénzügyi közigazgatás szervezetének, feladatának és hatáskörének ismerete; az egyenes adók, a forgalmi adók és illetékek, valamint a pénzügyi és közgazdasági politikának ezekkel kapcsolatos alapismeretei; könyvviteli ismeretek a kereskedelmi joggal kapcsolatban.

2. A fogyasztási adók és jövedékek, valamint a pénzügyi és közgazdasági politikának ezekkel kapcsolatos alapismeretei; jövedéki büntetőjog.

C) Vallás- és közoktatásügyi és nevelési igazgatási szakvizsga.

1. A vallásügyi, közoktatási, közművelődési és közalapítványi igazgatás.

2. A közoktatási és közművelődési politika.

D) Közgazdasági és közlekedésügyi igazgatási szakvizsga.

1. A földmívelésügyi igazgatás és mezőgazdasági politika.

2. Az ipari, kereskedelmi és közlekedésügyi igazgatás, ideértve a munkaügyet és munkásvédelmi igazgatást, valamint a posta, távbeszélő és rádió igazgatását is, továbbá ipari, kereskedelmi és közlekedésügyi politika.

3. A közgazdasági és közlekedésügyi igazgatással kapcsolatos magánjogi (kereskedelmi és váltójog, fizetéseképtelenségi jog, ipari tulajdonjog, szabadalom, védjegy, mintaoltalom, kartelljog, stb.) jogszabályok gyakorlati vonatkozásban.

A m. kir. minisztériumnak 2.310/1934. M. E. számú rendelete.

A gyakorlati közigazgatási vizsgát megelőző közigazgatási gyakorlat szabályozása.

A m. kir. minisztérium a közigazgatás rendezéséről szóló 1929 : XXX. tc. módosításáról és kiegészítéséről alkotott 1933 : XVI. tc. 39. §-ának (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

(1) Gyakorlati vizsgára az bocsátható, aki a megkívánt elméleti képezés (1929 : XXX. tc. 65. §. (1) bek.) megszerzése után, főiskolai képezéshez kötött közigazgatási állásban — ideértve a tiszti ügyészséget és a királyi kincstári jogügyi igazgatóságot is — legalább három évi gyakorlati időt töltött

el (1933 : XVI. tc. 39. §. (6) bek.).

(2) A közalapítványi kir. ügyigazgatóságnál, a kir. ügyésznél, a kir. bíróságnál, valamint az ügyvédjelölti és közjegyzőjelölti minőségben eltöltött gyakorlatból — a három évi gyakorlati időbe — legfeljebb egy évet valamennyi alkalmazottnál be kell számítani (1933 : XVI. tc. 39. §. (7) bek.).

(3) A gyakorlati idő tartama alatt a beosztás (munkakör) időnkinti megváltoztatásával módot kell nyújtani arra, hogy annak az igazgatási ágazatnak a keretén belül, amelyenél a jelölt alkalmazásban van, a

jelölt az illető igazgatási ágazat egész területét felölelő áttekintést és gyakorlatot szerzhessen.

(4) A vármegyei szolgálatban álló jelöltek legalább egy évi időtartamra községi jegyző (körjegyző) mellé kell kirendelni, azonkívül legalább hat hónapra a járási főszolgabíró mellé és legalább hat hónapra az alispáni hivatalba kell beosztani. Annál a jelöltnél, aki az 1929:XXX. tc. 65. §-a (1) bekezdésében előírt elméleti képzés megszerzése után legalább egy évi időt községi szolgálatban töltött el, a községi (körjegyző) mellé való kirendelést mellőzni lehet.

(5) Belügyi igazgatási szakvizsgára csak az bocsátható, aki a három évi gyakorlati időből legalább két évet vármegyei, városi vagy rendőrségi szolgálatban töltött el. Az ezekben a szolgálatokban eltöltött időt — a beszámítás szempontjából — össze kell számítani. A harmadik év vagy annak egy része bármely más szakigazgatási ágazatnál rendszerezett és az 1929:XXX. tc. 65. §-a (1) bekezdésében előírt képzéshez kötött állásban, továbbá a közalapítványi kir. ügyigazgatóságnál, kir. ügyészségnél, kir. bíróságnál és végül ügyvédjelölti vagy közjegyzőjelölti minőségben is eltölthető.

(6) Pénzügyi igazgatási szakvizsgára csak az bocsátható, aki a három évi gyakorlati időből legalább két évet a pénzügyi igazgatás szolgálatában töltött el. A harmadik év vagy annak egy része az 1929:XXX. tc. 65. §-a (1) bekezdésében előírt képzéshez kötött állásban bármely más igazgatási ágazatnál és az előző bekezdésben említett valamely más hivatáskörben is eltölthető.

(7) A vallás- és közoktatásügyi és nevelési igazgatási szakvizsgára, valamint a közgazdasági és közlekedésügyi szakvizsgára az bocsátható, aki a három évi gyakorlati időből összesen legalább két évet vármegyei

vagy városi szolgálatban töltött el. A harmadik év vagy annak egy része az 1929:XXX. tc. 65. §-a (1) bekezdésében előírt képzéshez kötött állásban bármely más igazgatási ágazatnál és az (5) bekezdésben említett valamely más hivatáskörben is eltölthető.

(8) Akinak az 1929:XXX. tc. 65. §-a (1) bekezdésében előírt képzésen felül más főiskolai képzése is van, a három évi gyakorlati időt vagy annak egy részét valamely szakigazgatási ágazatnál rendszeresített — ezen más főiskolai képzéshez kötött — állásban is eltöltheti. Az ilyen jelölt azonban csak arra a szakigazgatási ágra képesítő szakvizsgát (vallás- és közoktatásügyi és nevelési igazgatási szakvizsgát, vagy a közgazdasági és közlekedésügyi szakvizsgát) teheti le, amely szakigazgatásnál a gyakorlati időt eltöltötte.

(9) A jogtanárok (egyetemi magántanárok is), valamint azok, akik az egységes bírói és ügyvédi vizsgát letették, gyakorlat igazolása nélkül is vizsgára bocsáthatók (1933:XVI. tc. 39. §. (7) bekezdés).

(10) Akik a három évi gyakorlati időt az (1)–(9) bekezdésekben nem említett közszolgálatban vagy ott nem említett más hivatáskörben töltötték el, csak abban az esetben bocsáthatók vizsgára, ha arra a m. kir. miniszterelnök — az illetékes miniszter előterjesztésére — engedélyt adott (1933:XVI. tc. 39. §. (9) bek.).

(11) Ez a rendelet kihirdetése napján¹⁾ lép életbe.

Budapesten, 1934. évi március hó 9-én.

vitéz Gömbös Gyula s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

¹⁾ Kihirdetve a „Budapesti Közlöny”-ben 1934. évi március hó 15-én.